

OPENBARING 2:1-7

1 ¶ Schrijf aan de engel van de gemeente in Efeze:

“Dit zegt hij die de zeven sterren in zijn rechterhand houdt en tussen de zeven gouden lampenstandaards verblijft:

2 Ik weet wat u doet, hoe u zich inzet en standhoudt, en dat u boosdoeners niet verdraagt. Zo hebt u mensen die beweren dat ze apostelen zijn, op de proef gesteld en als leugenaars ontmaskerd.

3 U bent standvastig en hebt veel verdragen omwille van mijn naam, zonder te verslappen.

4 Maar dit heb ik tegen u: u hebt de liefde van weleer opgegeven.

5 Bedenk van welke hoogte u gevallen bent. Breek met het leven dat u nu leidt en doe weer als vroeger. Anders kom ik naar u toe en neem ik, als u geen berouw toont, uw lampenstandaard van zijn plaats.

6 Het pleit echter voor u dat u net als ik de praktijken van de Nikolaiëten verafschuwt.

7 Wie oren heeft, moet horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt. Wie overwint zal ik laten eten van de levensboom die in Gods paradijs staat.”

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Wie toekomstgericht wil zijn moet in het heden beginnen, luidt een oude wijsheid. Welnu, het boek Openbaring, dat zoveel spreekt van de toekomst wil ons eerst doen laten stilstaan bij het heden, onszelf, de Kerk van alle tijden, die Kerk, die als een heldere kandelaar behoort te branden, maar die soms, of ook dikwijls, walmend brandt, doordat men zich te veel richt op eigen plannen.

Voordat het boek Openbaring komt te spreken over de dingen, die komen zullen, treffen we eerst 7 brieven aan, die worden geschreven aan de 7 gemeenten, -de 7 kandelaren- allemaal gemeenten in klein Azie, en met die 7 gemeenten is de hele Kerk van alle tijden bedoeld, dus ook wij, hier en nu.

▲Schrijf aan de engel van de gemeente..@ dat zal ons misschien wel vreemd voorkomen, dat de brieven aan alle gemeenten -ook deze aan Efeze- werden gezonden aan de "engel van de gemeente".

Is daar de bisschop, of de leiding mee bedoeld, of degene, die de brief overbracht, de boodschapper.

Nee, de voorstelling is deze: in de Bijbel wordt meermalen gesproken over beschermengelen, niet alleen in het persoonlijke leven, maar ook in het leven van de volken: elk volk op aarde heeft een hemels tegenover, een engel, die voor de belangen van dat volk opkomt; daarover lezen we o.a. in het boek Daniel.

Hier gaat het blijkbaar om de (bescherm) engel van de gemeente en ik denk dat we er goed aan doen, dat ook wij westerse mensen gewoon laten staan wat er staat.

Via de engel wordt de gemeente dan aangesproken.

Wat wordt er nu tegen de gemeente van Efeze gezegd?

Efeze, wie vandaag de opgravingen bezoekt in Turkije, ziet, dat daar eens een rijk cultureel leven moet zijn geweest.

Het "licht van Azie" werd die havenstad met z'n 300.000 inwoners dan ook genoemd en op Rome en Corinthe na was het de belangrijkste stad van de oudheid.

Het was de stad van de vruchtbaarheidsgodin Diana, of Artemis, de godin met de vele borsten, wier tempel tegelijk als bank fungeerde met de opperpriester als directeur..

Er was ook een gemeente waaraan ook klinkende namen werden verbonden: Paulus, Titus, Timotheus, Aquila, Priscilla en later ook de evangelist Johannes en Maria.

Van de laatsten kunnen we nog een kerk en een huis bewonderen.

En toch hangt het bestaan van deze belangrijke gemeente aan een zijden draad, want Efeze wordt namelijk de verschrikkelijke mogelijkheid voorgehouden, dat de kandelaar kan worden weggenomen.

Als je nu in door Turkije reist, dan zie je hoe dat werkelijkheid is geworden: van de eens bloeiende christelijke cultuur is niks overgebleven en de huiver bevangt je als je nu door Europa reist: hoe lang zal de kandelaar nog branden? (Israël, Afrika, Europa, en...?)

Hoe staat het met de kerk in Nederland? Wel, die is op z=n retour, minder kerkgangers, minder geld voor voorgangers, kerken dicht, randverschijnsel, dienstencentrum moet inkrimpen...

En in Middelharnis? Niet te klagen over kerkgang, animo, bestudeer het jaarboekje maar, de bijblijver...Veel omzien naar elkaar, veel vrijwilligers.

En in Efeze staat ook een kerk... wat wordt daarover gezegd?

"Ik weet uw werken, zegt de Heer, niets is dus voor Hem verborgen.

Het eerste positieve is de inspanning en volharding: de Heer heeft blijkbaar duidelijk gezien, dat deze gemeente geen gemeente is, die lui is en alles maar een beetje op zijn beloop laat.

Er is volharding en dat woord heeft in het Grieks te maken met pilaren, die het dak van een tempel ondersteunen, d.w.z. de mensen blijven in alle omstandigheden voor elkaar en voor de zaak van God instaan.

Verder is het positieve, dat wordt genoemd: men verdraagt het kwaad niet en men houdt apostelen, die geen apostelen zijn buiten de deur en wsch. hebben deze apostelen te maken met de Nikolieten, die later worden genoemd...

Wat die precies leerden weten we niet, maar het zal te maken hebben gehad met mensen, die zich beriepen op een "hogere kennis" (gnostisci), mensen die met hun eigen ervaringen aan de haal gingen en daarmee hun duizenden versloegen. Dat werd getoetst in Efeze en geweerd.

Dat zij ook ons gezegd: Niet elk boek uit de boeken top 10 is opbouwend, niet elke wegwijzer wijst het juiste spoor, toetsen! Het gaat goed in Efeze... ze kunnen daar een nieuw jaar beginnen.

En dan opeens: "Maar Ik heb tegen u, dat gij uw eerste liefde verzaakt hebt".

Maar wordt daar nu de liefde tot God mee bedoeld, of tot de medemens, of tot de hele schepping? Dat alles is ermee bedoeld.

Het is de liefde waar Jeremia over spreekt, de genegenheid van de jeugd, de liefde van de bruidstijd, toen het volk nog afhankelijkheid kende en men God dankte voor het kleine beetje brood.

Misschien moet je zeggen: die kerk van Efeze werd verweten, dat het enthousiasme, d.i. het "in God zijn", het enthousiasme van het begin weg was weg.

De eerste liefde in een gemeente kan verdwijnen zoals dat soms in een huwelijk kan gebeuren: dan verdort a.h.w. het bruidsboeket.

De enthousiaste sfeer waarmee alles begon, de verliefdheid en de verrukking, de verwondering verdwijnt en maakt plaats voor zakelijkheid en sleur.

Uiterlijk lijkt alles nog hetzelfde, maar innerlijk is veel veranderd.

De eerste liefde, het geheim van een geslaagd huwelijk, is weg: de blik, de kus, die nog als een betovering werkt.

Eerste liefde, je hebt het ook op andere terreinen: het enthousiasme waarmee een nieuwe taak werd aangevangen, of de eerste les werd gegeven, het eerste schilderstuk gemaakt, het eerste gedicht, de eerste compositie, de eerste voordracht.

Maar helaas zakken daarna veel mensen in, schakelen over van de inspiratie op routine met alle dorheid en slijtage van dien en oververmoeidheid.

Dat verschijnsel kan zich ook voordoen op het gebied van geloof.

Dan is er geen ontroering en verwondering meer, maar enkel gewoonte en gewenning, geen ontdekking, maar verveling, geen mysterie, maar begrip.

De eerste vurige overtuiging dooft uit.

De vreugde om de ontmoeting met Christus heeft dan plaats gemaakt voor het beamen van een belijdenis, of een reeks gedragingen.

Het hartstochtelijke gebed wordt niet meer dan een formulier.

Men erkent regels, ambten, instellingen, maar de bewogenheid, de verrukking van de eerste liefde is weg, gekanaliseerd, ingedijkt, opgevangen, zoals een bergstroom in stuwmeer.

De erediensten worden dan niet meer beleefd als een leven van feest naar feest, maar worden ervaren als een geestloze herhaling.

Dat is het tekort van Efeze: het kerkelijk leven tip-top in orde, theologisch, liturgisch, financieel, organisatorisch, maar hoe zit het met de eerste liefde?

Dat is de vraag die wij ons willen stellen, nu we de toekomst van 2002 inkijken, als gemeente, als kerk van Nederland, van Europa, als gelovige, in alle levensverbanden: hoe zit het met de eerste liefde?

In Holland staat een kerk, in Middelharnis staat er een, hoe staat het er mee? Zijn we nog een beetje verliefd? En hoe krijg je dat weer?

Er komt een advies:

Ten eerste: "gedenk van welke hoogte jij gevallen zijt en bekeer u!"

D.w.z. ga weer terug naar dat grote moment waarmee alles begon, die grote hoogte.

Zoals een echtpaar de trouwfoto=s bekijkt, vader en moeder de video van de kleine bekijken, Breng zo de goede momenten van Gods aanwezigheid weer in herinnering: dat "ja" van je belijdenis, dat "ja" tot elkaar, dat "ja" bij het ten doop houden van je kinderen, dat ja-woord bij het aanvatten van een nieuwe taak, of breng in herinnering de tijd van verdriet waar God toch heel nabij was... om ervan te leren: bekeer je!

Ten tweede: Doe weder uw eerste werken!

D.w.z. voeg de daad bij het woord, geloof met je handen.

En doe niet zoals die jongen, die antwoordde op de vraag van zijn meisje: houd je nog van me: "Ik? ik heb alles voor je over, mijn tijd, mijn geld, jij bent alles voor me!"

Maar toen bij het afscheid hem werd gevraagd: haal je me morgen af voor het avondje uit? antwoordde: "Om acht uur ben ik bij je, tenminste als het niet regent".

Zo geloven wij ook vaak: wij zijn christenen -zeggen we- maar ja, we hebben het zo druk me dit, met dat...

Doe weder uw eerste werken.

D.w.z. laat enthousiasme concreet gestalte krijgen.

Van de geborgenheid in Christus moet het gaan naar de eenzamen, die geen helper hebben en met de gloed van het geloof naar de zieken; met de ontroering in een kerkdienst naar het maatschappelijke leven en met de vlam van de Geest naar de ijskoude wereld.

Kwam God in Christus niet vanuit zijn geborgen en warme hemel naar de koude aarde om gloed te brengen in het leven van de mensen?

Schrijf aan de engel van de gemeente van Efeze, van de kerk van Europa, van Nederland, van Middelharnis, schrijf aan...en vul je eigen naam maar in...verzaak de eerste liefde niet, want daar staat of valt de toekomst van een kerk mee, een huwelijk, elke relatie, het leven zelf.

Ga, terug naar het begin, dan zal er niet alleen toekomst zijn, maar wie overwint zal zelfs te eten krijgen van de levensboom uit het paradijs, d.w.z. wie overwint krijgt zicht op een toekomst, die nooit stuk gaat.

Amen